

Hunoldi Plettenbergi[i] E Societate Jesu Introductio Ad Jus Canonicum

Plettenberg, Hunold

Hildesii, 1692

Caput XII. De principiis & fontibus, ex quibus derivatum est Jus
Canonicum, ac primum de S. Scriptura.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62983](#)

C A P U T XII.

De Principiis ex quibus derivatum est Jus Canonicum, ac primo de Scriptura Sacra.

*Primus fons est S. Scriptura; Dicitur
haec verbum DEI & Canon. Qui libri
Canonici. Sacra scriptura dictata a
DEO quo ad sensum & verba; Ejus au-
toritas; Quae contineat præcepta; An
haec omnes obligent. Traditionum au-
toritas & vis obligandi.*

I.

Jus Canonicum, quemadmodum Civile dividitur in Scriptum & non Scriptum seu Consuetudinarium, vel in id quod legibus aut moribus constat. Jus scriptum depromptum est ex quinque potissimum fontibus: Ex sacra scriptura, Decretis Conciliorum auctoritate Papæ confirmatorum, Constitutionibus summorum Pontificum, Sententiis SS. Patrum, & Placitis Principum sæcularium.

Primo ergo desumitur hoc jus ex sacra Scriptura, nam ex auctoritatibus veteris & novi Testamenti processerunt **Canonicae sanctiones.** c. Qualiter 24. de ac-

cus,

cus. Hæc Scriptura variis nominibus appellatur. Serarius Proleg. Bibl. c. 25. Nos duo tantum ad propositum nostrum proferemus, quod sit verbum DEI & Canon. Verbum DEI dicitur Exod. 4. 30. Num. 4. 41. Et 1. ad Thessal. 2. Et quod revera tale sit, non nisi ex traditione, & auctoritate Ecclesiæ id asserentis nobis innotescit; Ideo S. Augustinus Epist. fund. 53. ait: *Evangelio non crederem, nisi Ecclesiæ Catholice me commoveret auctoritas.* Est vero verbū DEI aliud scriptū aliud nō scriptū; Per hoc regebantur homines non solum à mundo condito annis 2669. priusquam Moyses libros suos conscripsit, eratque verbum, quo allocutus est DEUS Adamum Abrahamum, reliquosque Prophetas, sed etiam in principio nascentis Ecclesiæ post ascensionem Christi annis omnino septem, nimirum ab anno 34. usque ad annum 41. quibus nec Evangelium nec Epistola literis consignata fuit.

Scriptum per Antonomasiam dicitur Scriptura vel Scripturæ sacræ Ps. 86. Eccles. 44. 5. 30. 2. 22. Ad Rom. 4. 3. Estque ad instar Epistolæ à DEO ad nos missæ per quam nobiscum loquitur: *De civitate à qua peregrinamur scripta*

nobis venere literæ, inquit S. August.
Conc. 2. in Psal. 90. & continetur in libris
Canonicis mox referendis.

Dicitur deinde *Canon Iren. l. 4. c. 69.*
Chrys. Hom. 14. in Gen. Canon vero duo
 significat: Normam seu regulam, &
 Catalogum seu Numerum aliquarum
 rerum. Utroque sensu verbum DEI seu
 sacra Scriptura est *Canon*, quia & Re-
 gula est omnium rectissima, veraq; cre-
 dendi & vivendi norma, & continet in
 certo ordine & numero libros, qui à
 Spiritu sancto dictati, & ut tales ab Ec-
 clesia recepti sunt, ideoque Canonici
 appellantur. *Innoc. Epist. 3. ad Exuperium*
Conc. Loadic. can. 59. His sunt alii veteris,
 alii novi Testamenti; Veteris sunt:
Quinque Moysi, id est: *Genesis*, *Exo-*
dus, *Leviticus*, *Numeri*, *Deuteronomi-*
um, *Josue*, *Judicum*, *Ruth*, qua-
 tuor *Regum*, *Duo Paralepomenon*, *Es-*
dræ primus & *secundus*, qui dicitur
Nehemias, *Tobias*, *Judith*, *Hester*, *Job*,
Psalterium Davidicum 150. *Psalmorum*,
Parabolæ, *Ecclesiastes*, *Canticum Can-*
ticorum, *Sapientia*, *Ecclesiasticus*, *Isaias*,
Hieremias cum Baruch, *Ezechiel*, *Da-*
niel, *Duodecim Prophetae minores*, id
 est,

est, Osea, Joel, Amos, Abdias, Jonas,
Micheas, Naum, Abacuc, Sophonias,
Aggaeus, Zacharias, Malachias, duo
Machabaeorum primus & secundus.

Novi Testamenti sunt: Quatuor
Evangelia: Secundum Matthäum,
Marcum, Lucam & Joannem: Actus
Apostolorum à Luca Evangelista con-
scripti: Quatuordecim Epistolæ Pauli
Apostoli; ad Romanos, duæ ad Cor-
inthios, ad Galatas, ad Ephesios, ad
Philippenses, ad Colloſſenses, duæ ad
Theſſalonicenses, duæ ad Timotheum,
ad Titum, ad Philemonem, ad He-
braeos; Petri Apostoli duæ, Joannis
Apostoli tres; Jacobi Apostoli una; Ju-
dae Apostoli una, & Apocalypſis Joannis
Apostoli. Hos omnes tanquam divinos
& Canonicos recipit Concil. Tridenti-
num Sess. 4. Accepit autem illos à Flo-
rentino in Decret. Eugenii; Hoc à Ge-
lasio Papa e. Sancta Romana dist. 15. Ille ab
Augustino l. I. Doctr. Christ. c. 8. & Inno-
centio I. Epist. ad Exuper. Iſti ab Anteceſ-
ſoribus, & hi ab Apostolis, Apostoli
demum vetus Testamentum à Synago-
ga. Vocantur vero hi libri Testamen-

tum, quod pactiones DEI cum humano genere initas contineant. S. Hieron, *c. 3. ad Gal.*

Nec dicas: Nonnullos SS. Patres de quorundam librorum auctoritate dubitasse, & plures etiam non reperiri in Canone Judæorum, ideoque quosdam dictos esse *Deutero-Canonicos* ex eo haud dubiè, quod parem non haberent cum aliis auctoritatem; Nam PP. de auctoritate quorundem dubitantes, vel non inspexerunt Canonem Ecclesiæ, vel priusquam is conficeretur, è vivis excesserant. Quod autem aliqui non reperiantur in Canone Judæorum, causa est, quod hi post Esdram scripti sunt, qui Canonem Hebræorem postremus consignavit. Cum vero reperiantur in Canone Ecclesiæ, quæ non minorem habet auctoritatem in consignando Canone, quem habuerit Synagoga, æquè ac cæteri recipiendi sunt, nam ut inquit S. August. *l. 3. Epist. fund. c. 5. de Actibus Apostolicis* loquens: *Necessè est, me illi libro credere, uti credo Evangelio, quoniam utramque scripturam similiter mihi Catholica commendat Ecclesia.* Porrò dicti sunt nonnulli *Deutero-Canonici*

nonici non ob defectum auctoritatis,
sed quod posterius relati sint in Cano-
nem.

2. Quæcunque in supradictis libris
Canonicis continentur ea omnia DEO
dictante exarata sunt, & nihil in iis hu-
mano spiritu conscriptum est. *Basil. Hom.*
10. in Exameron. Si enim in sacra hac scri-
ptura humana divinis miscerentur, plu-
rimum de veritate & auctoritate illius
decederet; Cum enim certa ab incertis
difficulter discerni possint, omnia fal-
sitatis suspicioni obnoxia forent, *cap. Si ad*
scripturas dist. 9.

Nec obstat 1. Quod Auctor libri Ma-
chabæorum ad finem operis errorum ve-
niām petat, & *lib. 2. c. 2. n. 27.* dicat se
negotium plenum vigiliarum, & sudo-
ris assumpsisse; Non enim petit veniam
erroris inconscribenda Historiæ veritate,
sed inscriptionis elegantia commissi, ne-
que labor & ansa meriti sublata est per
DEI assistentiam in scribendo verita-
tem.

Nec obstat 2. Evangelistas loca ve-
teris Testamenti referentes non iisdem
uti verbis & diversas in historiis narrari
circumstantias; Atque etiam Matt. 27.
Hieremiam pro Zacharia citari. Quia
diversa verba non magis officiunt veri-
tati

tati quam diversi calami quibus eadē res scribitur. Accedit quod, cum nūmia Testium Concordia in circumstan- tiis parvi momenti suspecta sit. *l. 3. Te- stium fides ff. de Testib.* dici possit voluisse DEUM scriptores Sacros in sensu semper conformes esse, in verbis aliquando discrepare. Quod vero apud Matthæum Hieremias pro Zacharia citatur, factum id est, ut intelligamus omnium Prophetarum dicta esse communia, quia eodem spiritu DEI afflati vaticinia ediderunt. *S. Hier. & Beda ad hunc locum S. Aug.* *l. 3. de conf. Evang. c. 7.* Maldonatus etiam non sine fundamento asserit Matthæum nullius Prophetæ nomen retulisse, sed solum dixisse, ut alias sæpe: *Tunc im- pletum est, quod dictum est per Proph- etam..* Alium vero scriptorem, quod pu- taret Hieremiæ citari testimonium illius proprium nōnen addidisse; Tum quia S. Augustinus *l. c.* testatur suo tempore in multis codicibus nullum nominatum fuisse Prophetam, tum quia in versio- ne Syriaca nomen Hieremiæ non le- gitur.

3. Jam vero non sensum tantummodo, sed etiam verba sacræ Scriptu- ræ dictavit Spiritus Sanctus. De sensu defi-

definivit Tridentinum Sess. 4. & docet
S. Paulus 2. ad Timoth. 3. & ad Hebr. 1.
Item S. Petrus in Epist. 2. c. 1. De verbis
licet nonnulli dubitaverint, id ipsum
sentit S. August. Serm. 2. in Psal. 90. Bel-
lar. de verbo DEI c. 2. & est receptis-
sima Patrum sententia; Id enim con-
veniens fuit ad majorem dignitatem, &
excellentiam scripturarum. Poterat ve-
ro Spiritus Sanctus dictare verba vel
imprimendo species infusas, vel excitan-
do præexistentes in mente Scriptoris, ut
verborum, quæ scribenda erant con-
ceptus efformaret. Atque hanc ob cau-
sam sacræ Scripturæ veritates excellen-
tiori modo scriptæ censentur, quam
Conciliorum & Pontificum definitiones
in materia fidei, quia in his sufficit Spi-
ritus sancti assistentia, quæ removeat
objecta & rationes, quæ illos infalsita-
tem deducere possent, relictis scripto-
ribus uti suis speciebus & industria mo-
do in Decretis præscribendis usitato.

Neque calumnientur Gentiles & de-
spiciant Scripturam sacram, quod nullo
verborum flore & ornatu sit insignis;
De industria namque voluit Divina Sa-
pientia res admirandas, cœlestes ac di-
vinas sub sermone inornato ac simplici
tanquam ignobili tegumento occultare,
nec

nec eas verborum lenociniis & pigmen-
tis exornare, quasi sine his veritas divi-
na fidem & auctoritatem apud homi-
nes non esset repertura : *Sermo meus*,
inquit Apostolus 1. ad Corinth. 2. v. 4.
*non in persuasilibus humanæ sapien-
tiæ verbis, sed in ostensione Spiritus &
veritatis.* Pretiosi uniones despiciendi
etiam concha operiuntur.

4. Ex his patet dignitas & auctoritas
sacræ Scripturæ, quod nimirum sit Re-
gula fidei, morum & rerum à nobis
agendarum infallibilis ; Cum enim sit
verbum DEI necesse est, ut optima sit
Regula veritatis, quam in credendo se-
qui oporteat, nulla namque est certior
Regula, quam DEI auctoritas, quæ in
verbo ejus & sacra Scriptura contine-
tur. Quare quemadmodum fieri nequit,
ut DEUS mentiatur : *Non enim est DEUS*
ut homo, ut-mentiatur, nec ut filius
hominis, ut mutetur. Num. 23. Et
ut per duas res immobiles, quibus im-
possibile est mentiri DEUM firmissimum
solatum habeamus, ad Hebr. 6. Ita nec
fieri poterit, ut mendacium aliquod in
Scriptura reperiatur, prout pluribus
ostendit S. Augustinus Epist. 19. ad Hieron.
& l. II, contra Faustum c. 2, alioquin si vel
in

in minimo veritas Scripturæ deficeret, tota ejus auctoritas laberetur; Admiso enim, inquit August. Epist. 8. ad Hier. in tantum auctoritatis fastigium aliquo mendacio, nulla particula horum librorum manebit, quæ non possit in dubium vocari, & ideo si in illis (pergit ibidem) aliquid offendero, quod videatur veritati contrarium, nihil aliud, quam mendoza esse codicem, vel interpretem non esse assicutum, quod dictum est, vel me minimè intellexisse non ambigam.

Deinde cum Scriptura sit *Canon*, est Regula qua nostra infirmitas gubernatur ut docet S. Augustinus l. 2. contra Crescon. c. 32. & l. 11. contra Faustum c. 5. dictatque quid nos agere, quid cavere oporteat. An vero hæ Regulæ Jus constituant universale & perpetuum, quod omnes omni tempore obliget, nunc vindendum erit.

5. Præcepta quæ in sacris literis hominibus præscribuntur, vel sunt veteris vel novæ Legis seu Testamenti, id est vel sunt Mosaica vel Evangelica. Veteris legis præcepta sunt triplicia, ut capite quoque præcedente attigimus:

Mo-

Moralia, cæremorialia, judicialia. Moralia docent DEUM esse colendum, & non inferendam proximo injuriam, quod cum ratio quoque naturalis dicitet, sunt juris etiam naturalis S. Thom. I. 2. q. 100. a. 1. Cæremorialia determinant speciam quibus ritibus sit DEUS colendus. Judicialia præscribunt quibus modis sit servanda Justitia inter homines; quæ cum pendeant ex arbitrio & potestate Legislatoris, ideo Cæremorialia & Judicialia eo tempore, quo visum fuerit Legislatori, & ab iis, quos ipse obligaverit, observanda erunt. Præcepta veteris legis data sunt soli populo Judæorum, ut constat ex cap. 19. & seqq. Exodi, ac illo Deuter. 4. v. 8. Quæ est alia Gens sic inclita. ut habeat ceremonias justaque judicia. Docetque S. Thom. I. 2. q. 98. a. 4. Quapropter solum illum populum obligabant tanquam Jus civile Hebræorum, ut illud appellat Philo Judæus in libro de Joseph. Hinc est quod Gentiles, licet tunc obligarentur præcepto naturali, & hodieum obligentur, non tamen fuerint obstricti præceptis Mosaicis S. Thom. I. c. 25. cum hæc non fuerit illis imposita & promulgata, & sine observantia illorum multi consecuti sint salutem & gratiam. S. Dionys. c. 9. cælestis.

Mo.
, &
quod
sunt
100.
ecia.
idus.
is sic
Quæ
State
Ju.
uerit
ligaz.
e ve
dæo.
Exo.
alia
nius
rom.
llum
ivilo
Ju.
quod
præ
gen.
ece.
non
& si
ecuti
l. cæ.
lest.

Hierar. Si quivero ex Gentilibus volebant se aggregare populo Judæorum prout multi fecerunt. *Esth.* 8. v. 17. admittendi erant, & exinde obligabantur. *Exod.* 12. v. 48. *S. Tb.* l. c. a. 5. ad 3.

6. Sed nunc Lex vetus quo ad præcepta cæremonialia & judicialia abrogata est: *Lex & Prophetæ usque ad Joannem.* *Luc.* 16. v. 16. quia translato Sacerdotio necesse est ut & legis translatione fiat. *ad Hebr.* 7. v. 12. Et supervacaneus est lychnus, si Sol apparuerit: supervacaneus Pædagogus iis, qui perfectam acceperunt Sapientiam. *Theodo-*
retus ad Philip. 3. Quo ad cæremonialia certum est, ut tradit Innocentius III. in c. unic. de purif. post part. *S. Augustinus l.* 6. *contra Faustum.* *S. Thomas l.* c. q. 103. a. 3. quia erant figura & umbra *ad Coloss.* 2. quæ cessare debent adveniente veritate. Attamen quia Cæremoniæ aliæ erant tantum Religiosæ, ut purificatio post partum, aliæ Religiosæ simul & typicæ, ut Sacrificia & holocausta, ideo prioris generis cæremoniæ suscitari ab Ecclesia potuerunt, ut dicitur in Titulo de purificatione post partum; At cæremoniæ quæ Religiosæ simul sunt & typicæ nulla possunt lege Ecclesiastica aut

sæ-

sæculari ad usum reduci, mortuæ enim sunt & mortiferæ, nec Sol umbræ, aut Synagogæ Ecclesia conjungi potest. S. Thom. l. c. q. 104.

Quo ad Judicialia Lex vetus quoque abrogata fuit. S. Tho. q. 104. a. 3. Nam Christus *legem mandatorum evacuans ad Epb. 2.* Rempublicam illam Judaicam evertit, cum populus ille post Christi adventum desierit esse populus peculiaris DEI, adeoq; & leges sustulit, quæ ad Politicum illius statum & regimen pertinebant, cujusmodi erant præcepta Judicialia. Probabilius quoque est, præcepta Moralia non quidem absolutè & secundum se spectata, sed prout à Moyse tradita & promulgata erant, & ex ejus promulgatione vim habebant, abrogata esse. Suaz. l. 9. c. 11. de Leg. tum quia Scriptura loquens de lege Mosaica passim indicat totam legem veterem per legem Evangelicam generatim abrogatam esse; Tum quia omnis Lex à Moyse tradita solum directa fuit ad populum Israeliticum, adeoque ipsa per se constitutâ novâ lege obligare vi illius promulgationis desit; At vero cum præcepta denuo à Christo tradita, & accuratius perfectiusque observanda in nova lege proposita sint. Matth. 5. Hinc est

est, quod nunc quoque iis omnes obstringantur non tantum ex lege naturæ, sed etiam ex confirmatione facta per Christum.

7 Nec obstat 1. Quod lex Moysis passim vocetur pactum, præceptum, fœdus seu legitimum sempiternum. *Exod. 24. 30. & 31. Levit. 10. 16. 17. Baruch. 4. v. 1.* Lex enim illa sempiterna dicitur, quo ad rem significatam, licet quo ad significationem tanquam umbra adveniente veritate interierit. Quo ad rem enim significatam Christus legem impluisse non soluisse dicitur. *Matt. 5.* pro missa exequendo, præcepta Moralia plenius interpretando, cæremonias significantius exhibendo, per judicialia denique præmia & supplicia corporea seu temporalia in spiritualia & æterna commutando *Maldonatus in cit. c. 5. Matt.*

Nec obstat. 2. Quod præceptum solvendi decimas, quod cæremoniale erat, adhuc servetur, imo abrogari non possit, cum Juris sit divini. Nam licet Decimæ materialiter spectatae, quatenus sunt stipendum necessarium ad sustentationem ministrorum Ecclesiæ jure naturali & divino sint debitæ, dignus enim est operarius cibo suo. *Mart. 10. v. 10. & I. ad Cor. 9. v. 7. 11. & 17.* atque sic abro-

abrogari non possint, formaliter tamen spectatæ secundum certam quotam debebantur solum in lege Mosaica Levitis jure positivo. *Levit. c. 27.* adeoque præceptum qua parte positivum erat cessavit quo ad obligationem suam, ut jam in lege nova debeantur Decimæ jure solum positivo Ecclesiastico. *S. Thom. 2. 2. q. 87. a. 1.*

8. Lex nova seu Evangelica omnes omnino homines obligat, nam Christus Legislator inquit *Matt. 28. v. 19.* *Data est mihi omnes potestas in cælo & in terra.* Euntes ergo docete omnes gentes baptizantes eos &c. Docentes eos servare omnia quæcumque mandavi nobis. Directe ergo necessitate præcepti illi subiiciuntur omnes adulti, quamvis multi eorum per ignorantiam excusentur à culpabili transgressione hujus legis, sic tamen ut absque iis, quæ simpliciter necessaria sunt necessitate mediæ salvari non possint. Infantes vero non obligat hæc Lex directè per modum præcepti, sed indirecte solum, quatenus in ea præscribitur certum aliquid salutis remedium, nempe Baptismus, sine quo salutem nemo consequitur.

Porrò Lex nova secundum se & quo
ad

ad ejus obligationem spectata immutabilis est in hac vita, & duratura usque ad finem mundi : Nam prædicabitur hoc Evangelium regni in universo Orbe in testimonium omnibus gentibus & tunc veniet consummatio. Matt. 24. v. 14. Nec est ratio cur mutetur aut abrogatur, nam ideo constituitur à DEO lex, ut homines perducat ad cœlestem beatitudinem, quod hæc perfectissimè præstat. S.Tb. q. 106. a. 4. In altera vero vita cessabit lex & ejus obligatio quo ad materiam aliquorum præceptorum conjunctam cum imperfectione, puta fidei, Sacramentorum & Cæremoniarum, quæ futura bona æternæ vitæ præsignificant; Nam cum venerit quod perfectum est: evacuabitur quod ex parte est. 1. ad Cor. 13. v. 10.

Inter omnes vero divinas auctoritates, quæ sacræ Literis continentur Evangelium merito excellit; Quod enim Lex & Prophetæ futurum prænuntiarunt hoc redditum & completum in Evangelio demonstratur. ait S. Augustinus l. 1. de consen. Evang. c. 1. & S. Basilii Homil. 16. Omnis, ait, Evangeliorum vox reliquis omnibus sancti Spiriti

tus præceptis eminentior esse dignoscitur.
Idque multis ex causis: I: quia legis promulgator fuit Moyses merus homo, Evangelii Christus verus DEUS & homo;
Nam Lex ordinata est per Angelos in manu mediatoris scilicet Moysis ad Galat. 3. 19. Evangelium vero Dominus noster JESUS Christus DEI filius proprio ore primum promulgavit. Trident Sess. 4. II. Lex erat umbra, umbram enim habens lex futurorum bonorum non ipsam imaginem rerum inquit Apostolus ad Hebr. 10. 1. At Evangelium est ipsa veritas per legem adumbrata, ideo Apostolus 2. Cor. 3. 10. Nos vero omnes revelata facie gloriam Domini speculantes in eandem imaginem transformatamur tanquam à Domini Spiritu. III. Lex erat onusgrave, quod neque protres nostri, neque nos portare potuimus, inquit S. Petrus Act. 15. v. 10. Evangelium vero leve; Jugum enim meum suave est, & onus meum leve, inquit Christus Matt. 11. v. 30. IV. Lex data fuit solis Judæis eratque temporanea, Evangelium vero prædicabitur per universum mundum omnibus gentibus, & permanebit semper, eritque æternum

ut

ut dictum est. Quæ omnia aliaque in
hanc rem fusius prosequitur Cornelius
à Lapide in Proœm. in Evangelia.

9. Et hæc de verbo DEI scripto;
Nunc de non scripto seu Traditionibus
videamus, an jus aliquod constituant,
quo homines obligentur. Traditio licet
nomen sit generale, hic tamen sumitur
pro doctrina non scripta, non quod nul-
libi unquam literis consignata sit, sed
quod non sit scripta à primo auctore so-
laque voce prodita ad nos veluti per
manus pervenerit, etsi posteri eam scri-
pto subinde complexi sint. c. 5. dist. II.

Sunt vero non tantum in nova lege
Traditiones, sed etiam Judæi in veteri
Testamento suas habebant, easque du-
plices: Nam aliæ erant Phariseorum,
quas Christus sæpius in Evangelio repre-
hendit; Aliæ Mosaicæ quæ laudabiles
erant. Pharisaicæ quædam erant ex suo
genere bonæ: Ut frequenter jejunare
& orare: *Quare nos & Pharisei jeju-
namus frequenter, Discipuli autem tui
non jejunant?* Matt. 9. v. 14. *Quare
discipuli Joannis jejunant frequenter &
obsecrationes faciunt, tui autem edunt
& bibunt?* Luc. 5. 33. Reprehendit ta-
men ob illas Christus Phariseos, quia ex

earum observatione quærebant inanem gloriam ; Omnia vero opera sua faciunt, ut videantur ab hominibus Matt. 23. v. 15. hinc Hypocritæ passim in Evangelio vocantur, & sepulchra dealbata; Quædam erant indifferentes & inutiles, ut frequenter inter comedendum lavare manus. Pharisei & omnes Iudæi, nisi crebro laverint manus non manducant, tenentes Traditiones Seniorum Matt. 7. 3. & ob has reprehenduntur Pharisei, quia superstitiose minutiora quædam servabant, & majora negligebant. Aliæ demum erant impiæ & male : Ut jurare per templum aut altare non esse malum, de his Christus : *V&e vobis Duces cæci, qui dicitis : Quicunque juraverit per templum nihil est. Et qui cunque juraverit in altari nihil est.* Matt. 23. Item non honorare parentes, nec illis bene facere. Matt. 15. v. 4.

Jam vero hæ Traditiones quæ hominum appellantur Matt. 15. & vanæ à S. Petro Epist. 1. c. 1. v. 18. nullum jus Christianis nunc constituunt ; Nam si bonæ fuerint Traditiones vel indifferentes evacuata est virtus illarum, & tanquam umbræ dissipatæ sunt per legem

&

& Traditiones novæ legis, prout dictum est de abrogatione præceptorum veteris Testamenti. Si vero malæ fuerint effectum moralem legis non habuerunt, nam legem divinam, quæ prohibet facere malum, abrogare illicitum est. *Abbas cum Glos. & aliis in c. ult. de consuet.* Et licet materia talis Traditionis mala esset solum quia prohibita, adeoque non repugnaret ex ea parte per consuetudinem introduci, si tamen prohibitio divina sit, non possunt eam homines infringere, cum non possint mutare DEI voluntatem, aut contra eam præscribere. Nec censendus est DEUS connivere aut tollere in eo casu legem suam, cum nullum suppetat fundamentum id præsumendi, deceatque divinam auctoritatem leges tulisse immortales. Traditiones Mosaicæ erant tres præcipue; Prima, quod libri in Canone Judæorum consignati sint divini. Secunda quod fœmellæ habuerint remedium contra peccatum originale. Tertia quod cruenta ipsorum Sacrificia significaverint mortem Christi.

10. Traditiones novi Testamenti retinendæ sunt, nam ut inquit Apostolos
2. Thess. 2. 14. *Tenete traditiones, quas accepistis, sive per Sermonem, sive per*

Epistolam. Et in hunc locum S. Chrysostom. 4. *Per spicium est non omnia Apostolos tradidisse per Epistolam, sed multi etiam sine scriptis, & ea quoque esse fide digna: Quamobrem Ecclesia quoque Traditionem censemus esse fideli dignam.*

Distinguuntur Traditiones à principiis, ex quibus proveniunt, & à materia, quam tradunt. A principiis, aliæ sunt Traditiones Divinæ, aliæ Apostolicæ, aliæ Ecclesiasticæ; Divinæ acceptæ sunt à Christo Apostolos docentes, suntque ea, quæ ad materiam & formam Sacramentorum pertinent, quia Sacramentorum essentia non nisi à Christo institui & determinari potuit; Atque illæ constituunt jus divinum, licet per consuetudinem, quæ novam Juris obligationem illis non addidit, conservantur, adeoque jus illud universale est & immutabile, & eandem habet vim, quam divina præcepta in Evangelii tradita.

Traditiones Apostolicæ dicuntur illæ, quæ ex Apostolorum præceptis manasse creduntur, nec tamen in eorum scriptis exaratæ sunt, quales sunt: Trinitatis immersio eorum qui baptizantur, Jejunium Quadragesimale & quatuor temporum

porum, aliaque quam plurima, quæ parrem vim habent & auctoritatem, quam quæ scripta nobis Apostoli reliquerunt. c. 5. Dist. II. ideoque Traditiones Apostolorum relinqu non possunt ab iis, qui volunt dici Christiani. c. 2. de Const. c. R. diculum est Dist. 12.

Ecclesiasticæ Traditiones sunt consuetudines antiquæ à primis Ecclesiæ Pastoribus, & fidelibus ad nos deductæ, quæ tacito populorum consensu vim legis obtinuerunt, de quibus Augustinus Epist. 118. *Illa autem quæ non scripta, sed tradita custodimus, quæ quidem toto terrarum orbe observantur, dantur intelligi vel ab ipsis Apostolis, vel plenariis Conciliis, quorum est in Ecclesia saluberrima auctoritas, commendata atque statuta retineri; Sicut quod Domini passio & Resurrectio & Ascensio in cœlum anniversaria solennitate celebrantur. Et siquid aliud tale occurreret, quod servatur ab universa quacunque se diffundit Ecclesia. Hic per verba: ab ipsis Apostolis intelligit Traditiones Apostolicas; Per ista vero: Vel plenariis Conciliis intelligit Ecclesiasticas.* Hæ Traditiones Ecclesiasticæ eandem ha-

habent vim, quam Ecclesiæ consuetudines scriptæ; Quemadmodum in Republica civili eadem est vis consuetudinum approbatarum, quæ legum scriptarum. c. *Consuetudo dist. 1. & l. diurna ff. de leg.* Ideo Traditiones Sanctorum tenenda & observanda sunt. *Conc. Constant. 4. c. 1. Senonense c. 5.* Nam Traditione & auctoritate regitur Ecclesia. c. *Catholica dist. 11. & insolentissimæ insaniae est disputatione an faciendum sit, quod tota per orbem frequentat Ecclesia,* inquit Augustinus *cit. Epist. 118.* Quare anathema dicitur violanti Traditiones Ecclesiasticas. c. *Si quis omnem. 1. q. 7. easque non tenens est hæreticus. Conc. Trevir. c. 4. Trid. Sejj. 4. c. 1.*

Porro penes materiam partitur Traditiones Bellarminus de verbo DEI non scripto. l. 4. c. 2. in Traditiones de fide, ut est, quod Sanctissima Mater DEI semper fuerit Virgo, & Traditiones de morib[us], v. g. quod certis diebus jejunia & festa sint celebranda. Haec iterum vel sunt perpetuae, ut in exemplis positis, & jus constituunt immutabile, vel temporales, ut observatio legalium quarundam cæterialium quæ servandæ solum erant, usque ad plenam Evangelii promulgationem, ut facilius Ecclesia

ex

ex Judæis & Gentibus coälesceret, adeo-
que jus faciebant temporaneum servan-
dum ad certum tempus ; Vel sunt uni-
versales, ut est observatio Paschatis,
Pentecostes & similiū festorum, quæ
jus constituunt toti Ecclesiæ observan-
dum, vel particulares, uti erat jeju-
num Sabbatinum, quod Petrus Eccle-
siæ Romanæ tradiderat, & ab ea aliis-
que quibusdam servabatur teste Augu-
stino Epist. 86. ad *Casulanum* & hæ jus fa-
ciunt solum uni vel certis quibusdam Ec-
clesiis, quibus eæ traditæ sunt. Demum
aliæ sunt Traditiones necessariæ, & tra-
duntur in forma præcepti, atque ut ta-
le obligant, ut est celebratio Paschæ
die Dominico post decimam quartam
Lunam Martii. Aliæ sunt liberæ, & ad
modum consilii traduntur, ut aspersio
aquaë Iustralis. *Clemens l. 7. c. 29.*

Jam vero qui desiderat auctoritates
sacræ Scripturæ relatas in corpus Juris
Canonici secundum ordinem librorum
sacræ Scripturæ digestas, adeat Con-
cordantias Joannis Nivicellensis Abba-
tis, & auctoritates collectas à P. Gue-
noys Bituricensi quæ habentur in calce
corporis Juris Canonici Parisiis impressi
Anno 1618.

CA-